

ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Šiaulių miesto savivaldybės tarybai

I Š V A D A DĖL ŠIAULIŲ MIESTO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS 2025 METAIS IMTI 12 500 TŪKST. EUR ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICIJŲ PROJEKTAMS FINANSUOTI

2025 m. sausio 22 d. Nr. KV-1
Šiauliai

Nuomonė dėl Šiaulių miesto savivaldybės skolinimosi galimybės

Mes atlikome¹ Šiaulių miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) galimybės imti ilgalaikę, ne ilgesniam kaip 5 metų terminui, 12 500,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti teisėtumo vertinimą².

Mūsų nuomone, Savivaldybei paėmus 12 500,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatyti skolos limitai. Savivaldybės grynųjų skolinių įsipareigojimų pokyčių limitas 2025 metams nenustatytas.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Savivaldybės skolinimosi galimybės

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba įvertino Savivaldybės skolą, skolinimosi limitus ir galimybę imti ilgalaikę ne ilgesniam kaip 5 metų terminui 12 500,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams, numatytiems Šiaulių miesto savivaldybės 2025–2027 metų strateginio veiklos plano projekte³, įgyvendinti.

Rengiant išvadą vertintas ilgalaikės paskolos ėmimo atitikimas Biudžeto sandaros įstatymo⁴, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo (toliau – Įstatymas)⁵, 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo⁶, Savivaldybių skolinimosi taisyklių⁷ nuostatoms, reglamentuojančioms savivaldybių skolos, skolinimosi limitus ir tvarką, nevertinant investicijų projektų pagrįstumo.

¹ Šiaulių miesto savivaldybės administracijos 2025 m. sausio 9 d. raštas Nr. S-95 „Dėl išvados pateikimo“.

² Vertintas Savivaldybės skolinimosi sąlygų atitikimas imperatyvioms teisės aktų normoms (privalomiems reikalavimams).

³ Šiaulių miesto savivaldybės tarybos 2025 m. sausio 22 d. sprendimo projektas Nr. TSP-57-(1.4 E) „Dėl Šiaulių miesto savivaldybės 2025–2027 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“.

⁴ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (2023 m. gruodžio 14 d. įstatymo Nr. XIV-2325 redakcija, su vėlesniais pakeitimais), 17 str.

⁵ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014 m. lapkričio 6 d. Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais); 4 str.

⁶ Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymas, 2024 m. gruodžio 19 d. Nr. XV-89.

⁷ Savivaldybių skolinimosi taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 (2012 m. kovo 21 d. nutarimo Nr. 304 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

Įstatyme⁸ numatyta, kad savivaldybės skolos pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas ir kitas sutartis, negali viršyti 60 procentų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos.

2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatyme⁹ nurodytos prognozuojamos 2025 metų Savivaldybės biudžeto pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio – 121 131,0 tūkst. Eur. Savivaldybės administracijos duomenimis¹⁰ 2024 metų savivaldybės biudžeto gautos pajamos, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą – 24 556,3 tūkst. Eur (1 lentelė).

(1 lentelė).

Eil. Nr.	Rodikliai	Dydis, tūkst. Eur
	Limitas	60%
1	Savivaldybės prognozuojamos pajamos iš GPM pagal 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymo 5 priedą	121 131,0
2	2024 metų pajamos iš viso*	247 255,6
3	2024 metais surinkta GPM*	111 297,5
4	2024 metais gauta valstybės biudžeto dotacijų ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos*	111 401,8
5	Savivaldybės 2024 metų biudžeto pajamos be pajamų iš GPM ir valstybės biudžeto dotacijų ir Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos (2-3-4)	24 556,3
6	Pajamos nuo kurių skaičiuojamas skolos limitas	145 687,3
7	Savivaldybės skolos limitas (6*60%)	87 412,4
8	Savivaldybės skolinių įsipareigojimų likutis 2024-12-31	24 267,7
9	Savivaldybės skolos limito laikymasis	16,7%

* Preliminarios Biudžeto pajamų plano vykdymo 2024 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenimis.

Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal visus įsipareigojamuosius dokumentus 2024 m. gruodžio 31 d. buvo 24 267,7 tūkst. Eur¹¹. Ši suma sudaro 16,7 proc. 2025 metams Savivaldybei nustatyto skolos limito.

Savivaldybei 2025 metais paėmus 12 500,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektui finansuoti, Savivaldybės skola sudarytų 36 767,7 tūkst. Eur (nevertinant 2025 metais planuojamų 7 462,4 tūkst. Eur paskolų grąžinimui) arba 25,2 proc. (limitas 60 proc.) 2025 metams Savivaldybei nustatyto skolos limito.

Pagal galiojančių teisės aktų nuostatas¹² savivaldybėms grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas 2025 metams nėra nustatytas.

⁸ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014 m. lapkričio 6 d. Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 6 d.

⁹ Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymas, 2024 m. gruodžio 19 d. Nr. XV-89, 5 priedas.

¹⁰ Preliminari Biudžeto pajamų plano vykdymo 2024 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2025 m. sausio 16 d. pateikta Savivaldybės administracijos Strateginio planavimo ir finansų skyriaus.

¹¹ Skolinių įsipareigojimų 2024 m. gruodžio 31 d. ataskaita, 2025 m. sausio 15 d. Nr. 4.

¹² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (2023 m. gruodžio 14 d. įstatymo Nr. XIV-2325 redakcija, su vėlesniais pakeitimais) 17 str. 1 d.; Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014 m. lapkričio 6 d. Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 8 d.; Lietuvos Respublikos 2025–2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatymas, 2024 m. gruodžio 19 d. Nr. XV-89.

Pastebėtina, kad Įstatymas¹³ numato reikalavimą Savivaldybei biudžetą planuoti, tvirtinti, keisti ir vykdyti taip, kad sprendžiant pagal biudžeto struktūrinį balanso rodiklį, apskaičiuotą kaupiamuoju principu, jis būtų perteklinis arba subalansuotas.

Auditą atlikome pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus¹⁴. Mūsų atsakomybė pagal šiuos standartus išsamiai apibūdinta šios išvados skyriuje „Auditoriaus atsakomybė už auditą“. Esame nepriklausomi nuo audituojamo subjekto pagal Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos tarnybinės etikos kodeksą ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Rengiant šią išvadą vadovavomės nuostata, kad Savivaldybės administracijos pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

Manome, kad mūsų surinkti audito įrodymai yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų nuomonę dėl Šiaulių miesto savivaldybės skolinimosi galimybių.

Savivaldybės atsakomybė už skolinių įsipareigojimų prisiėmimą

Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, laikantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą¹⁵.

Savivaldybė, laikydamasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš kreditorių ilgalaikes paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skolinims įsipareigojimams vykdyti¹⁶. Pagal Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių 4 p.¹⁷ reikalavimus Savivaldybė turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų:

- savivaldybės skolos limito, į kurį įskaitomi visi Savivaldybės prisiimti, bet dar neįvykdyti įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), veiklos nuomos sutartis bei kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;
- savivaldybės grynojo skolinių įsipareigojimų pokyčių limito (kai toks limitas nustatytas), į kurį įskaitomas einamaisiais biudžetiniais metais savivaldybės skolinantis prisiimtų ir įvykdytų įsipareigojimų sumų skirtumas biudžetinių metų pabaigoje.

Savivaldybė yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Auditoriaus atsakomybė už auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, kad Savivaldybei paėmus 12 500,0 tūkst. Eur paskolą investicijų projektams finansuoti nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatyti ir 2025-2027 metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatyti skolos ir skolinimosi limitai. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, o ne

¹³ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014 m. lapkričio 6 d. Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais), 4 str. 2 d.

¹⁴ 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268, redakcija su vėlesniais pakeitimais), 15 str. 2 d. 21 p.

¹⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990 m. liepos 30 d. Nr. I-430 (2023 m. gruodžio 14 d. įstatymo Nr. XIV-2325 redakcija, su vėlesniais pakeitimais) 17 str. 1 d. 1 p.

¹⁷ Savivaldybių skolinimosi taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 345 (2012 m. kovo 21 d. nutarimo Nr. 304 redakcija, su vėlesniais pakeitimais).

garantija, kad reikšmingą pažeidimą, jeigu jis yra, visada galima nustatyti per auditą, kuris atliekamas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Atlikdami auditą pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, viso audito metu mes priimame profesinius sprendimus ir laikomės profesinio skepticizmo principo. Mes taip pat:

- nustatome ir įvertiname reikšmingos neatitikties dėl apgaulės arba klaidų riziką, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame pakankamų tinkamų audito įrodymų mūsų nuomonei pagrįsti; su apgaule susijusių neteisėtų veiksmų nepastebėjimo rizika yra didesnė už riziką nepastebėti neteisėtų veiksmų, įvykusių dėl klaidos, nes apgaulė gali apimti organizuotas schemas, skirtas nuslėpti apgaulę, tyčinį operacijų neregistravimą arba tyčinį klaidinančios informacijos pateikimą auditoriui;
- vertiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume suplanuoti konkrečiomis aplinkybėmis tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės efektyvumą;
- be visų kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis dėl audito apimties ir atlikimo laiko bei reikšmingų audito pastebėjimų, įskaitant svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Savivaldybės kontrolierė

Inga Šimkūnaitė-Andriulienė